

ТАҚРИЗ

ба автореферати Сахиёр Раҳимуллоҳ дар мавзӯи “Таҳқиқи психологии робитаи бекорӣ ва депрессия дар байни ҷавонони шаҳри Кобул” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа PhD, доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050305 – Психологияи иҷтимоӣ

Мушкилоти бекорӣ дар даҳсолаҳои охир ба ҳайси яке аз масоили бисёр вазнини бухронии ҷомеа, бахусус кишварҳои рушнаёфта маҳсуб ёфта, боиси ақибмондагӣ дар фановарӣ, ки дар баъзе мавридҳо аз мушкилиҳои ҳалнашаванда мебошад, доништа мешавад. Бекорӣ яке аз бузургтарин душворироест, ки тавозуну эътидоли ҷомеаро барҳам мезанад ва боиси эҷоди бухронҳои зиёд дар арсаҳои равонӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва сиёсӣ мегардад. Он ҳам осебҳои ҷиддии фардӣ ва ҳам осебҳои иҷтимоии қобили мулоҳизае ба бор меоварад. Ҳол он ки ин мушкилии гарони иҷтимоӣ зехни одамиро фаро гирифта, метавонад ҷумлаи афродро ба афсӯрдаҳоливу рӯҳафтадагӣ – депрессия мубтало намояд, ки муаллиф низ лозим доништааст рӯйи ин масъала тадқиқот барад.

Бекорӣ илова бар талафи сармояи инсонӣ масоил ва мушкилоти зиёди иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва сиёсиро ба дунбол дорад. Шаке нест, ки ҷамъи зиёде аз мардуми ҷаҳон ба далели бекорӣ ва ё шугли нопурра вазъияти таҳаммулнопазиреро аз сар мегузаронанд, зеро барои зиндагии бошарофату босаодат ва санҷиши тавоноҳои худ дар қори судманд имкон намеёбанд. Бо тавачҷух ба вазъи бекорӣ дар кишварҳои ҷаҳони сеюм ва ҳамчунин кишвари Афғонистон тавачҷух ба ин масъала аҳамияти хоссе дорад ва ниёзи расидан ба як роҳи қор ҷиҳати қоҳиши бекорӣ дар кишвар бисёр зарурӣ аст, ки бар аҳамияти ин мавзӯ далолат мекунад.

Қобил ба зикр аст, ки масъалаи бекорӣ ва депрессия асосан, аз ҷониби олимони соҳаи иқтисод ва равоншиносону ҷомеашиносон мавриди таҳлил қарор гирифта, аз ҷониби қоршиносони соҳа як қатор пажӯҳишҳо анҷом дода шудаанд. Вале дар Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон ва Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавриди иртиботи бекорӣ ва мизони депрессия дар байни ҷавонон ягон

пажӯҳиши илмӣ гузаронида нашудааст. Бо назардошти ин вазъ муаллифи таълифоти мазкур кӯшиш ба харҷ додааст, ки дар ин пажӯҳиш бори аввал робитаи бекорӣ ва депрессия дар байни ҷавонони шаҳри Кобули Ҷумҳурии Ислонии Афғонистонро ба риштаи таҳқиқ кашида, чунин намудҳои депрессияро аз қабилӣ депрессияи сабук (афсурдаҳоли); депрессияҳои шайдоӣ; депрессияи отифии мавсимӣ; депрессия миёна; депрессияҳои асосӣ (депрессиҳои клиникӣ); депрессияи молихулиӣ; депрессияи равонпарешонӣ; депрессияи атиқикӣ, отипик (ғайри маъмулӣ) муайян намуда, сабабҳо ва омилҳоро аз қабилӣ омилҳои генетикӣ, механизмҳои зистшиносӣ-биологӣ, омилҳои асабӣ-ғадудӣ, омилҳои шахсиятӣ, омилҳои иҷтимоӣ, рӯйдодҳои стрессовари зиндагӣ, тарди иҷтимоӣ, таомули иҷтимоӣ, факр, ки ба раванди гирифтورشавии депрессия ба ҷавонон мусоидат мекунанд, баррасӣ намояд.

Довталаб дараҷаи илмӣ Саҳиёр Раҳимуллоҳ дар қори илмии худ зикр мекунад, ки “ҷавононе, ки вазъияти иқтисодӣ ва неқӯаҳволии иҷтимоии онҳо зерӣ таъсири манфии бекорӣ қарор гирифта буд, гирифтори депрессия нашуданд ва муносибат нишон дод, ки қанбаи вазъи иқтисодӣ бо неқӯаҳволии иҷтимоӣ робитаи қавӣ дорад.

Диссертатсияи Саҳиёр Раҳимуллоҳ аз муқаддима, ду боб, 7 зербоб, ҳулоса, рӯйхати адабиёти истифодашуда ва замимаҳо иборат буда, дар анҷоми ҳар боб натиҷаҳои озмоишу паҷуҳиши амалӣ ҷамъбаст қардидааст. Дар ҳулосаи диссертатсия фишурдаи тамоми масъалаҳои дар бобҳо ва зербобҳо таҳқиқшуда ба таври мухтасар инъикос қардида, барои пешгирӣ ва бартараф намудани мушкилоти бекории ҷавонони дар қомеаи Афғонистон аз тарафи муаллиф як қатор тавсияҳои асоснок пешниҳод шудаанд.

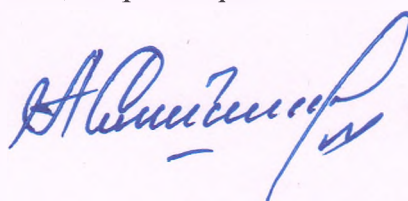
Ҳаминро низ бояд хотирнишон сохт, ки дар қори мазкур дар баробари афзалиятҳо ба баъзе ҳатоҳои имлоиву техникӣ роҳ дода шудааст ва бартараф қардани онҳоро аз тарафи муаллиф ҳатмӣ меҳисобем.

Ба ҳамин тариқ, автореферат ба талабот пурра ҷавобгӯ буда, муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос намудааст.

Дар асоси гуфтаҳои боло ба ҳулосае метавон омад, ки таҳқиқоти

диссертационии Сахиёр Раҳимуллох дар мавзуи “Таҳқиқи психологии робитаи бекорӣ ва депрессия дар байни ҷавонони шаҳри Кобул” ба талаботи Низомномаи намунавӣ оид ба тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвонҳои илмӣи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмӣи доктори фалсафа PhD, доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050305 – Психологияи иҷтимоӣ сазовор мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ, дитсент, директори
Муассисаи давлатии таълимии
«Литсейи касбии техникии
сохтмони шаҳри Душанбе»

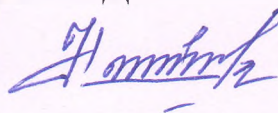
Саидзода А.Р.

13.05.2025

Маълумот барои тамос 734025, шаҳри Душанбе, кӯчаи Борбад 42
Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникии сохтмони
шаҳри Душанбе» Тел.: +992 935 25 02 03 E-mail: ahmadsho1984@list.ru

Имзои Саидзода А.Р. тасдиқ мекунам.

Мудирӣ шӯъбаи кадрҳо ва бошароии МДТ
«Литсейи касбии техникии
сохтмони шаҳри Душанбе»

Ф.Назруллоева